

Vysokomýtský Muzejní postilior

12 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Výstavy

V muzeu vás čeká Duch Vánoc

Mnoho tradičních zvyků a obyčejů se postupně vytratilo, aniž bychom si toho všimli. Srdečně vás proto zveme na návštěvu výstavy, která vám odpoví na spoustu zajímavých otázek. Kdo všechno kromě Mikuláše chodil po městech a vesnicích v maskách? Z čeho je purpura, františek a co způsobuje prskání prskavky? Co naši předci konzumovali na venkově a ve městě? Co je vlastně kadidlo a jak voní myrha? Kolik kostí má kapr?

Vše toto a mnoho dalšího se dozvíte, pokud navštívíte výstavu *Duch Vánoc*, která je otevřená již od 28. listopadu 2024.

Pro návštěvníky jsme připravili dva zajímavé programy: 20. 12. 2024 si můžete vyrobit ozdobu ze slámy a 8. 1. 2025 si "vyčistíme hlavu" při draní peří. Na oba programy je třeba se předem objednat na adrese kratka@muzeum-myto.cz. Pro školní skupiny máme připravený zábavný výklad výstavy, který žáky hravou formou seznámí s historickými tradicemi. Děti se mohou také přihlásit na zimní program „Ze života našich předků“.

Výstava

Duch Vánoc

28. 11. 2024 – 12. 1. 2024

Výroba ozdob ze slámy - 20. 12. 2024 od 17:00

Draní peří – 8. 1. 2025 od 17:00

Šemberův dům

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě
srdečně zve na výstavu

Duch Vánoc

**28. 11. 2024 —
12. 1. 2025**

**Zahájení 28. 11. 2024
v 17.00 hodin
A. V. Šembery 125**

Doprovodný program:
20. 12. 2024 od 17.00
výroba ozdob ze slámy
s Ivanem Bradou
8. 1. 2025 od 17.00
draní peří
s Lenkou Kmoškovou

Podrobnosti naleznete na:
www.muzeum-myto.cz

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě - oficiální stránka

Vysokomýtský Muzejní postilior

12 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Smutkův betlém

I letos bude v našem muzeu vždy o víkendu od 9. do 29. prosince zpřístupněn Smutkův Betlém. Tento impozantní betlém o rozměrech 450 x 130 x 140 cm je dílem rodiny vysokomýtského jircháře Smutka a pochází z 1. poloviny 19. století. Vytvořen byl technikou zvanou kašírování, což znamená lepení a tvarování z papírových kousků. V roce 1914 byl betlém opraven, přičemž byly použity i kulisy z loutkového divadla. Do vysokomýtského muzea se dostal v roce 1965. Kromě 27 postav v něm najdete také 61 ovcí, 4 velbloudy a 1 psa.

Výstava
Smutkův betlém
Víkendy 1. 12. – 29. 12. 2024
Šemberův dům

Z muzejních sbírek

Opasek zdobený karneoly, součást sbírky textilu našeho muzea

V roce 2008 byla odborné veřejnosti představena zásadní zjištění o původu a použití zdobených opasků z Balkánu, které nalezneme ve sbírkách některých českých muzeí. Na začátku listopadu tohoto roku byl na Konferenci Etnografické komise AMG prezentován referát o dalších poznatcích na toto téma.

I když opasky vypadají masivně a zdálo by se, že jsou určeny spíše pro muže, skutečnost je jiná. Dokonalým důkazem toho jsou obrazy malíře Jaroslava Čermáka, který zachytil oděv mužů i žen v oblastech Srbska a Černé Hory. Takovým je třeba obraz *První polibek* z roku 1865. K tomuto dílu se váže také popis, z něhož vybíráme klíčovou část: „*Je to patrně žena glavarova, serdarova nebo vojvodova, soudíc podle sametového koretu malinové barvy, nádherně vyšíváné zlatem. Má také kožený široký pás pobitý plíšky a čtyřmi řadami velkých rudých karneolů, pás, který nosí pouze glavarské ženy.*“

Opasek z fondu vysokomýtského muzea byl zprvu určen jako doplněk oděvu mužů, což platí i pro jiná muzea, kde byl tento typ předmětu nalezen. Jeho karneolové plochy jsou masivní a mají výrazný lesk. V letošním roce měli návštěvníci Muzejní noci příležitost si tento předmět prohlédnout přímo v depozitáři.

Dodejme, že výše zmíněný výzkum zachytil patnáct dalších exemplářů, například v muzeu v Cholticích, Hradci Králové nebo v Jablonci nad Nisou.

Obdobný opasek je rovněž k vidění na webových stránkách Etnografického muzea v Bělehradě.

Získali jsme etherovou patronu

Do našeho muzea jsme v nedávné době získali "záhadnou" etherovou ampulku. Nákladní automobily nebo autobusy (např. Praga V3S, Škoda 706 a další) používaly zařízení, které usnadňovalo start motoru v zimním období. Výrobce byla firma Jikov. Do tohoto zařízení se vkládala etherová patrona s označením R 20, která se propíchla. Následným pumpováním se dostal ether do sacího potrubí motoru. Díky této látce bylo možno vozidlo dobře nastartovat i při teplotách hluboko pod bodem mrazu. Dle vzpomínek některých řidičů autobusů se ether v provozu opravdu používal.

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Psalo se před 50 lety

Výňatky z prosincových karosářů

I v tomto čísle přinášíme některé zajímavé zprávy, které byly vytištěny na stránkách Vysokomýtského karosáře. Konkrétně jde o číslo 28 z 12. prosince 1974.

Beseda s čestnými dárci krve je článek, který pojednává o setkání s dobrovolníky z podniku Karosa. Beseda, která proběhla v přátelském duchu, připomněla důležitost darování krve a samotní dárci dokonce přišli s návrhy na zlepšení odběrů v Transfúzní stanici Litomyšl. Na závěr besedy předal s. Štohanzl plaketu MUDr. Janského, spolu s peněžitou odměnou Evě Sloupové, Jiřímu Kopřivovi, Zdeňku Merklovi a Vítu Bořkovi. Dalšími odměněnými, kteří již plaketu Janského obdrželi dříve a darovali svou krev více než 10x, jsou: Jaroslav Šeda, Josef Brandejs a Jan Sůra, devítinásobnými dárci jsou: Věra Konečná a Josef Karliš.

Další článek v tomto čísle přináší rady pro otužování předškolních dětí. Otužování má pomoci hlavně před nakažením, nebo alespoň těžkým průběhem infekčních chorob. Jedním z problémů bylo příliš teplé oblečení malých dětí, které zabraňuje pohybu a hrozí tak nachlazení. *Prvním pravidlem pro otužování dítěte by mělo být – nedávat dítěti od května do června nic na hlavičku (vyjma prudkého slunce). Druhé pravidlo je – oblékat děti tak, jak se v té které době obléká maminka sama.* Souhlasili byste s těmito radami i dnes?

A nakonec něco ze sportu. Prosincové číslo Karosáře referuje o IV. ročníku celostátní soutěže ve skocích na trampolíně. Za Ústecký okres zde soutěžili Milan Bučko a Martin Drábek ze Spartaku Vysoké Mýto a Petr Nechvíl s Milošem Zubcem ze Spartaku Choceň. Martin Drábek získal stříbro v kategorii jednotlivců, Miloš Zubec byl sedmý a Petr Nechvíl jedenáctý. Nechvíl s Drábkem se také stali vítězi titulu v soutěži synchronních dvojic. Největší cenu si však odvezl Milan Bučko, který získal bronz v mistrovské třídě a byl tak třetí za skokany z Prahy a Liberce. Na závěr podotkl Ing. Zdeněk Čejka: *Úspěch našich skokanů v tomto roce vysoce oceňujeme, neboť oba oddíly, z kterých se okresní družstvo skládá, mají naprosto nevyhovující podmínky a jsou značně handicapováni i zastaralým typem trampolín, na kterých trénují. Pokud se nám nepodaří získat modernější nářadí, musíme se obávat jisté stagnace, neboť možnosti nácviku jsou na vyběhlých typech trampolín omezené. Doufáme, že se nám podaří získat někoho, kdo nám z této slepé uličky pomůže. Velmi by nám přišlo vhod získat jako patrona některý závod, který by měl pro náš sport pochopení.*

Vysokomýtský Muzejní postilior

12 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Stalo se...

Přezimování muzejních holoubků

Pokud jste při návštěvě našeho muzea zavítali do expozice Stratílek, nepochybně jste prošli přes náš dvoreček. Během léta a podzimu jste zde mohli pozdravit pár holoubků diamantových, kteří si ve své voliére vychutnávali teplé dny a sluneční paprsky. S příchodem chladnějšího počasí jsme se rozhodli v zájmu jejich pohodlí přemístit je do nové klece uvnitř jedné z muzejních budov. Oběma opeřencům se daří dobře a znovu je budete moci spatřit na jaře.

Dokumentace dálnice pokračuje

V zářijovém čísle našeho Postilionu jsme vás informovali o dokumentaci stavby dálnice D35 v okolí Vysokého Mýta. Návštěvy staveniště pokračovaly i během podzimních měsíců, Nyní přinášíme aktuální pohled na průběh stavebních prací. Níže můžete vidět posun při budování jednoho z mostů.

Vysokomýtský Muzejní postilior

12 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Z muzejní knihovny

Auta našich prezidentů

Jan Tuček: Auta našich prezidentů 1918-2024

Jakými automobily jezdili (a jezdí) naši prezidenti? Měly na jejich podobu vliv i první dámy? A jaká místa prezidenti se svými automobily navštívili? Nejen na tyto otázky odpovídá nová kniha Jana Tučka, která je navíc opatřena bohatým obrazovým doprovodem. K němu přispělo i naše muzeum, a to fotografiemi z návštěvy T. G. Masaryka ve Vysokém Mýtě v červenci 1929. Fanoušky karosárny Josefa Sodomky zase jistě potěší reprodukce jednoho ze Sodomkových návrhů prezidentské limuzíny Tatra 80 pro Edvarda Beneše. Knihu je možné si prohlédnout v muzejní badatelně.

Vysokomýtský Muzejní postilior

12 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Muzeum v prosinci

Otevírací doba o Vánocích

Rádi bychom vás upozornili na změnu otevírací doby během vánočních svátků. Muzeum bude uzavřeno pro veřejnost ve dnech 24.–25. prosince 2024 a 31. prosince 2024 až 1. ledna 2025. Ve zbývajících dnech (kromě pondělí) Vás ale srdečně zveme k návštěvě a těšíme se na Vás

**Vše nejlepší do roku 2025
přeje Regionální muzeum
ve Vysokém Mýtě**

Nabízíme

- I Archeologické služby
- I Knihovni a badatelské služby
- I Komentované prohlídky expozic
- I Komentované prohlídky města
- I Workshopy pro školy i širokou veřejnost

www.muzeum-myto.cz

tel.: sekretariát 465 461 950, pokladna 465 461 952

Šemberův dům

krátkodobé výstavy, stálá expozice Vysoké Mýto světové, expozice Stratílek
A.V. Šembery čp. 125. Otevřeno: úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin

Muzeum českého karosářství

Náměstí Přemysla Otakara II., čp. 96. Otevřeno: pondělí – neděle 9 – 17 hodin

Barokní areál ve Vraclavi

Vraclav čp. 5. Otevřeno červen, září o víkendech;
červenec, srpen úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin.

Organizace zřizovaná
Pardubickým krajem